

СОЦІОКУЛЬТУРНА АДАПТАЦІЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра ІМЛК

Соціокультурна адаптація до вимог сучасного українського освітнього середовища сьогодні є одним із головних ресурсів оптимізації навчання іноземних студентів. Під соціокультурною адаптацією розуміємо пристосування іноземних студентів до умов нових соціокультурних реалій, передусім до нових ціннісних орієнтирів, норм поведінки, традицій.

Значна частка навчального часу у студентів підготовчого відділення припадає на опанування мови навчання. Тому зрозуміло, що перед викладачем української мови постає завдання не лише навчити іноземних студентів мові на рівні, необхідному для здобуття подальшої освіти, але й сформувати в нього позитивне сприйняття нового для нього соціально-культурного середовища, без чого ця освіта також буде неможливою. .

По-перше, при відборі лексичного матеріалу викладачу доцільно залучати оригінальні зразки української поезії та фольклору, доповнюючи їх коментарями культурного, історичного характеру для кращого осягнення студентами національно-культурної специфіки середовища їх перебування.

По-друге, навчальні тексти, окрім свого лінгводидактичного призначення, мають виконувати адаптаційну функцію, знайомлячи іноземних студентів з нормами поведінки в різних типових побутових ситуаціях (наприклад, «Лікарня та лікування», «Їдальня, кафе, ресторан», «У крамниці та на ринку», «Знайомство», «В гостях»), з містом навчання, його географією («Місто, де я навчаюсь»). Разом із опрацюванням текстів також слід приділяти значну увагу виконанню комунікативних вправ, які б відтворювали життєві ситуації, наближаючи іноземних студентів до реальних умов їх життя в Україні. Тексти для читання повинні також містити країнознавчі знання: відомості з історії, культури, етнографії, географії, державного устрою України («Історія та географічне положення України», «Символи української державності», «Історія Запоріжжя», «Українські традиції», «Національні свята» тощо).

По-третє, навчальні матеріали з української мови мають також мотивувати іноземних студентів до навчання, знайомити з вищим навчальним закладом, його потенціалом, традиціями, з майбутньою професією, з освітніми перспективами в Україні («Освіта в Україні», «Моя академія», «Моя майбутня професія», «Українська наука» та ін.). Опосередковано цьому сприяє і початкове ознайомлення з професійною термінологією, яке розпочинається у студентів підготовчого відділення у другому семестрі навчання.

Тісний зв'язок між лінгвістичною та соціокультурною адаптацією іноземних студентів на підготовчому відділенні має бути не лише усвідомлений всіма організаторами навчального процесу, а й використаний для посилення мотивації студентів-іноземців до навчання в Україні.